

เอกสารประกอบการพิจารณา
รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครอง
และสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๙

จัดทำโดย กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงาน
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา “รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙” ฉบับนี้ สำนักกำกับและตรวจสอบ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้จัดทำขึ้นตามกรอบภาระหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีขององค์กรอิสระและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ รวม ๔ ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ส่วนที่ ๓ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา “รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙” จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ/สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน	๑
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	๖
(๑) การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม	๖
(๒) การบังคับคดีปกครอง	๑๑
(๓) การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง	๑๑
(๔) การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม	๑๒
ส่วนที่ ๓ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๓
ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๔
ภาคผนวก	
ข้อสังเกตของที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๑/๒๕๕๙	
วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙	๑๘

เอกสารประกอบการพิจารณา
รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๙

รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙
มีสาระสำคัญ ดังนี้

- ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน
- ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ
- (๑) การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม
- (๒) การบังคับคดีปกครอง
- (๓) การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง
- (๔) การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม
- ส่วนที่ ๓ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน

อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

๑) ศาลปกครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ บัญญัติอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ดังนี้ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งพิจารณาพิพากษาเรื่องรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และจะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติให้ ศาลปกครองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ๖ ประเภท ดังนี้

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำทางปกครองอื่นใด และขอให้ศาลพิพากษา เพิกถอนกฎ หรือคำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทางปกครองดังกล่าว

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่ง อื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควร

(๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดี ต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

(๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ข้อยกเว้น : คดีที่มีลักษณะเป็นคดีปกครองบางเรื่องกฎหมายบัญญัติให้ไม่อยู่ในเขต อำนาจของศาลปกครอง ได้แก่ ๑) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร ๒) การดำเนินการของ คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และ ๓) คดีที่อยู่ในอำนาจ ของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้า ระหว่างประเทศ ศาลล้มละลายหรือศาลชำนาญพิเศษอื่น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติให้ศาลปกครองแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ

(๑) ศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังนี้

๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด

๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

- ๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด
 ๔) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

โดยมีตุลาการในศาลปกครองสูงสุดรับผิดชอบในการพิจารณาคดี จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน รองประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ คน ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๘ คน และตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒๐ คน

(๒) ศาลปกครองชั้นต้น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด และมีอัตรากำลังตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๑๗๙ คน ประกอบด้วย ๑) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๕ คน ๒) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๗ คน ๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๕๘ คน และ ๔) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๘๙ คน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น จำนวน ๒๑๐ คน ขณะที่มคดีในความรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน ๓๓,๒๒๙ คดีหรือเท่ากับ ๑ คนมีคดีในความรับผิดชอบ ๑๕๘ คดี จากข้อจำกัดในด้านอัตรากำลังตุลาการศาลปกครอง ส่งผลให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนมีปริมาณคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากจำแนกตามชั้นศาลโดยเฉพาะตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งมีอัตรากำลัง ๓๑ คน ขณะที่มคดีในความรับผิดชอบถึง ๑๓,๔๒๒ คดี หรือคิดเป็น ๔๓๓ คดี ต่อตุลาการศาลปกครองสูงสุด ๑ คน สำหรับศาลปกครองชั้นต้นซึ่งมีอัตรากำลัง ๑๗๙ คน โดยมีคดีในความรับผิดชอบ ๑๙,๘๐๗ คดี ซึ่งเท่ากับ ๑๑๑ คดี ต่อตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ๑ คน

ทั้งนี้ เขตอำนาจศาลปกครอง ประกอบด้วย ศาลปกครองกลาง ๑ แห่ง และศาลปกครองในภูมิภาคทั่วประเทศจำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองอุดรธานี ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลปกครองเพชรบุรี และศาลปกครองนครสวรรค์

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

การพิจารณาคดีปกครองมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นหลักสำคัญขององค์กรตุลาการอาภิ หลักการฟังความทุกฝ่าย หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว เป็นต้น และเนื่องจากปรัชญาพื้นฐานของการตัดสินข้อพิพาททางปกครอง และลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่น ๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

(๑) **วิธีพิจารณาระบบไต่สวน** การควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจการของฝ่ายปกครองให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งต้องให้มีความรับผิดชอบหากก่อความเสียหายขึ้นแก่บุคคลใดนั้น เป็นแก่นสำคัญของสังคมที่เป็น “นิติรัฐ” ดังนั้น การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง จึงจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งความจริง โดยไม่ได้จำกัดหรือผูกพันตามข้อเท็จจริงที่คู่กรณีเสนอต่อศาลเท่านั้น นอกจากนั้น คู่กรณีในคดีปกครองซึ่งปกติจะได้แก่เอกชนฝ่ายหนึ่ง กับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง มักจะมีความพร้อมหรือความสามารถที่แตกต่างกันในการเสนอข้อเท็จจริง และแสดงพยานหลักฐานต่อศาล โดยส่วนใหญ่เอกสารหลักฐานต่าง ๆ จะอยู่ในความครอบครองของฝ่ายรัฐ การใช้วิธีพิจารณาระบบไต่สวน ซึ่งเป็นระบบวิธีพิจารณาที่ศาลจะเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมและกำกับการดำเนินคดี เพื่อให้สามารถตรวจสอบและค้นหาข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนจึงเป็นหลักที่สำคัญที่จำเป็นและสอดคล้องกับลักษณะของการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

(๒) **หลักความเรียบง่าย** การพิจารณาคดีปกครองยึดหลักความเรียบง่าย เช่น การไม่กำหนดให้ต้องมีค่าธรรมเนียมศาลในคดีทั่ว ๆ ไป เว้นแต่คดีที่มีทุนทรัพย์ การให้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องและดำเนินคดีได้เอง โดยจะมีทนายความหรือไม่ก็ได้ หรือการให้ยื่นฟ้อง ณ ที่ทำการศาลหรือยื่นฟ้องโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องกับการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงการอำนวยความยุติธรรม

(๓) **หลักการพิจารณาคดีเป็นลายลักษณ์อักษร** การใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจกรรมทางปกครองมักกระทำโดยมีเอกสารหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร การพิพากษาคดีตัดสินคดีปกครองจึงสามารถพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับคดีได้จากสิ่งที่ปรากฏเป็นเอกสารพยานหลักฐานที่เป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรนั้น และไม่ได้เน้นการพิจารณาคดีที่ต้องมีการสืบพยานบุคคลหลายครั้ง ดังที่พบในคดีประเภทอื่น โดยอาจกระทำได้เท่าที่จำเป็น

(๔) หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจตุลาการ โดยในระบบวิธีพิจารณาคดีปกครอง นอกจากจะให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจขององค์คณะตุลาการเช่นเดียวกับในคดีประเภทอื่น ๆ โดยมี “ตุลาการเจ้าของสำนวน” และ “องค์คณะ” เป็นผู้พิจารณาและกลั่นกรองข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่าง ๆ ในคดีแล้ว ยังกำหนดให้มีตุลาการศาลปกครองอีกนายหนึ่งซึ่งมิได้ร่วมเป็นตุลาการในองค์คณะนั้น เรียกว่า “ตุลาการผู้แถลงคดี” ทำหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่าง ๆ ในคดีนั้น และเสนอข้อวินิจฉัยตามความเห็นชอบโดยอิสระของตนโดยจัดทำเป็นคำแถลงการณ์เสนอในชั้นการนั่งพิจารณาคดีก่อนที่องค์คณะจะประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษา ซึ่งจะเป็นการถ่วงดุลการพิจารณาพิพากษาขององค์คณะ เพราะถึงแม้ว่าคำพิพากษาขององค์คณะเท่านั้นที่จะมีผลบังคับทางกฎหมาย แต่การที่กำหนดให้มีการแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีในชั้นการนั่งพิจารณาคดี ซึ่งกระทำโดยเปิดเผย รวมทั้งการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเผยแพร่คำพิพากษาขององค์คณะและคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีต่อสาธารณะควบคู่กันเสมอ ย่อมเป็นโอกาสที่คู่กรณีและสาธารณะจะสามารถทราบและเปรียบเทียบข้อวินิจฉัยและเหตุผลของตุลาการผู้แถลงคดีกับคำพิพากษาขององค์คณะได้

๒) สำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ อาทิ รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง และศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของศาลปกครอง เป็นต้น

ทั้งนี้ ได้แบ่งเป็นหน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักตรวจสอบภายใน กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกราชการฯ กลุ่มภารกิจด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง (๑๖ สำนัก) กลุ่มภารกิจด้านวิชาการคดีปกครอง และเสริมสร้างการปฏิบัติราชการที่ดี (๕ สำนัก) และกลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการองค์การ (๘ สำนัก)

อัตรากำลังบุคลากรของศาลปกครอง	
ตุลาการศาลปกครอง	๒๑๐ คน
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง	๒,๑๑๐ คน
พนักงานราชการศาลปกครอง	๕๒๕ คน
ลูกจ้างประจำ	๒๐ คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๓๙ คน

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

๑. การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

(๑) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีปกครองในภาพรวม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น ๒๑๐ คน รับผิดชอบคดีทั้งหมด จำนวน ๓๓,๒๒๙ คดี โดยเร่งรัดพิจารณาได้แล้วเสร็จ จำนวน ๑๒,๐๔๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑,๑๘๓ คดี โดยแบ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๙,๒๕๒ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๑,๙๓๑ คดี

สถิติคดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙			
คดีในความรับผิดชอบทั้งหมด	คดีรับเข้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	คดีค้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	คดีแล้วเสร็จ
๓๓,๒๒๙ คดี	๑๑,๔๘๒ คดี	๒๑,๗๔๗ คดี	๑๒,๐๔๖ คดี

(๒) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองสูงสุดมีจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓๑ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๓,๔๒๒ คดี ในจำนวนนี้เป็นคดีฟ้องตรง จำนวน ๓๑๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษา จำนวน ๑๐,๒๔๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๓ และเป็นคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง จำนวน ๒,๘๖๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๕ ของคดีที่อยู่ โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๙๙๐ คดี และคดีค้าง ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๙,๔๓๒ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมด จำนวน ๔,๑๗๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๗ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๙,๒๕๒ คดี คิดเป็น ร้อยละ ๖๘.๙๓ ของคดี

คดีในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมด	คดีรับเข้า ปี ๒๕๕๙	คดีค้างยกมาจากปี ๒๕๕๘	คดีที่พิจารณา แล้วเสร็จ
๑๓,๔๒๒ คดี	๓,๙๙๐ คดี	๙,๔๓๒ คดี	๔,๑๗๐ คดี
ประเภทคำฟ้อง			
อุทธรณ์คำพิพากษา	อุทธรณ์คำสั่ง	ฟ้องตรง	
๑๐,๒๔๕ คดี	๒,๘๖๖ คดี	๓๑๑ คดี	

หมายเหตุ ปัจจุบันมีตุลาการศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๓๑ คน ซึ่งในสัดส่วนการรับผิดชอบการพิจารณาคดี ๑ คน : ๔๓๓ คดี

ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๔,๑๗๐ คดี ศาลปกครองสูงสุดสามารถเร่งรัดพิจารณาคดีให้เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐาน (ภายใน ๒ ปี นับแต่คดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด) ได้ถึง ๑,๕๙๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๓ คดี ที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๕๖๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๐ คดี ที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๘๒๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๑ และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๑,๑๙๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๖

จำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุด จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี				
คดีแล้วเสร็จ ทั้งหมด	คดีแล้วเสร็จ ภายใน ๒ ปี	คดีแล้วเสร็จ มากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี	คดีแล้วเสร็จ มากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี	คดีแล้วเสร็จ มากกว่า ๔ ปี
๔,๑๗๐ คดี	๑,๕๙๔ คดี	๕๖๓ คดี	๘๒๒ คดี	๑,๑๙๑ คดี

(๓) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองชั้นต้นมีจำนวนตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๓๙ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๙,๘๐๗ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๔๙๒ คดี และเป็นคดีค้างของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒,๓๑๕ คดี โดยสามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมด

จำนวน ๗,๘๗๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๖ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๑,๙๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๔ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง จำนวน ๕,๔๘๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙๕ และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๖,๔๔๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด

สถิติคดีของศาลปกครองชั้นต้น	จำนวน
คดีค้างของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๒,๓๑๕ คดี
คดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้น	๑๙,๘๐๗ คดี
คดีรับเข้าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	๗,๔๙๒ คดี
คดีแล้วเสร็จ	๗,๘๗๖ คดี
คดีค้างการพิจารณา	๑๑,๙๓๑ คดี

หมายเหตุ ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นมีสัดส่วนการรับผิดชอบการพิจารณาคดี ๑ คน :

๑๑๑ คดี

๓.๑ ลักษณะคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑) จำแนกตามช่องทางการฟ้องคดี ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองด้วยตนเอง โดยจำนวน ๕,๒๑๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๖๓ ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์จำนวน ๒,๒๗๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๗ หากพิจารณาสัดส่วนช่องทางการฟ้องจำแนกตามภาคที่เป็นสถานที่ตั้งอาคารที่ทำการศาลปกครองพบว่า ภาคที่มีสัดส่วนการยื่นฟ้องคดีด้วยตนเองมากที่สุดคือ ภาคตะวันออก โดยมีสัดส่วนการยื่นฟ้องคดีด้วยตนเองร้อยละ ๘๒.๐๙ และยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ร้อยละ ๑๗.๙๑ จากจำนวนคดีรับเข้า ๔๖๙ คดี สำหรับภาคที่มีสัดส่วนการยื่นฟ้องทางไปรษณีย์มากที่สุดคือ ภาคใต้ร้อยละ ๓๕.๙๓ และยื่นฟ้องด้วยตนเองร้อยละ ๖๔.๐๗ จากจำนวนคดีรับเข้า ๑,๐๑๓ คดี

(๒) จำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิดในภาคกลาง โดยมีจำนวน ๓,๔๔๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๑ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๑,๗๒๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๕ ภาคใต้จำนวน ๙๖๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๘ ภาคเหนือจำนวน ๙๑๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓ และภาคตะวันออก จำนวน ๕๐๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๒ ของคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาทั้งหมด

(๓) จำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง พบว่า ประเภทเรื่องที่มีผู้นำมายื่นฟ้องมากที่สุด ๕ ลำดับแรก คือ การบริหารงานบุคคล วินัยฯ จำนวน ๑,๘๗๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๘ รองลงมา คือ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ จำนวน ๑,๒๘๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๓ และการควบคุมอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑,๐๘๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๑ การพัสดุ สัญญาทางปกครอง ๙๔๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๔ และที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน จำนวน ๘๕๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๐

(๔) จำแนกตามหน่วยงานผู้ถูกฟ้องในระดับกระทรวงและระดับกรม เป็นคดีที่ยื่นฟ้องกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด ๑๐ ลำดับแรก จำนวน ๕,๓๖๕ คดี โดยกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๐๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๖ รองลงมากระทรวงการคลัง จำนวน ๖๗๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๖ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๕๖๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๘ ของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด ๑๐ ลำดับแรก

หน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก มีจำนวน ๓,๕๔๙ คดี โดยหน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๙๕๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๔ รองลงมาคือ กรมที่ดิน จำนวน ๗๐๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๖ และกรมธนารักษ์จำนวน ๔๒๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๐ ของคดีที่ฟ้องหน่วยงานระดับกรม ๑๐ ลำดับแรก

๓.๒ คดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

คดีแล้วเสร็จจำแนกตามระยะเวลา จำนวน ๗,๘๗๖ คดี ศาลปกครองชั้นต้นสามารถเร่งรัดพิจารณาคดีให้เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐาน ภายใน ๑ ปี นับแต่คดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นได้ถึง ๓,๖๗๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๒ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จำนวน ๑,๕๔๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๙ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๑,๒๒๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๘ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณามากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๑,๐๗๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๓๖๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๗ ของจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๔) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่เปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีคดีเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น จำนวน ๕,๘๖๖ คดี พิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวน ๔,๘๐๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๘ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๑,๐๕๗ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๒ ของคดีที่ศาลปกครองรับเข้าสู่การพิจารณาในแผนกคดีสิ่งแวดล้อม โดยในช่วงที่ผ่านมาศาลปกครองพิจารณาคดีแผนกคดีสิ่งแวดล้อมแล้วเสร็จน้อยกว่าคดีรับเข้า ยกเว้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จได้มากกว่าคดีรับเข้า ส่งผลให้ศาลปกครองมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๖๖๖ คดี โดยลดลงจากจำนวน ๒,๗๒๓ คดี คงเหลือจำนวน ๑,๐๕๗ คดี ซึ่งเป็นระยะเวลา ๓ ปีติดต่อกัน ที่มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงนับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

(๕) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีบริหารงานบุคคล

นับตั้งแต่เปิดทำการแผนกคดีบุคคล เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีคดีเข้าสู่การพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น ๔,๘๐๗ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๒,๐๒๖ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๕ และมีคดีค้างจำนวน ๒,๗๘๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๕ ของคดีรับเข้า โดยเป็นคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑,๔๑๖ คดี และศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๓,๓๖๕ คดี แบ่งเป็น คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑,๐๘๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๘ คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๘๔๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๑ คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรตำรวจ จำนวน ๔๖๒ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๒ และเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรอื่น จำนวน ๙๙๓ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๘ ของคดีที่เข้าสู่แผนกคดีบริหารงานบุคคลของศาลปกครองชั้นต้น

(๖) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณ

ประธานศาลปกครองสูงสุดได้มีประกาศลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้จัดตั้งแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยการคลังและการงบประมาณในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น กรณีเป็นแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด และตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประกาศกำหนด กรณีเป็นแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองชั้นต้น โดยนับตั้งแต่เปิดทำการมีคดีเข้าสู่การพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ คดี โดยเป็นคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๒ คดี และศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑๐ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๒ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ และมีคดีค้างจำนวน ๑๐ คดี

๒. การบังคับคดีปกครอง

๒.๑ การบังคับคดีปกครอง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีปกครอง โดยกำหนดให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง และเพิ่มมาตรการในการบังคับคดีกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองให้ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้มีการประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้แก่หน่วยงานทางปกครองได้รับทราบแล้ว นอกจากนี้สำนักงานศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการบังคับคดีปกครอง โดยมีการพัฒนาระบบงานด้านการบังคับคดีปกครองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีมีมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การดำเนินการดังกล่าวมีผลทำให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมดจำนวน ๒,๘๙๐ คดี ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จจำนวน ๑,๕๗๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๐ และมีคดีคงเหลืออยู่ระหว่างดำเนินการ ๑,๓๑๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๐ ของคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี

๒.๒ สถิติการบังคับคดีปกครองในภาพรวม

นับตั้งแต่เปิดทำการถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีจำนวน ๑๑,๒๓๒ คดี ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จจำนวน ๘,๕๖๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๒๘ ของคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด และมีคดีคงเหลือสะสมอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒,๖๖๔ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๒

๓. การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง

เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลปกครองขั้นต้นเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการรักษาผลประโยชน์แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐและเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง อาทิ การเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ซึ่งมีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่ ๔ จังหวัด และยังได้เร่งรัดก่อสร้างที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาคให้แล้วเสร็จอีก ๒ แห่ง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองอุดรธานี และที่ทำการศาลปกครองสุพรรณบุรี รวมทั้งที่อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ ที่ทำการศาล

ปกครองภูเก็ต และที่ทำการศาลปกครองยะลา และยังได้พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการให้บริการประชาชนแบบบูรณาการ การปรับปรุง และพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุก การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดีมาใช้ในการสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดี เป็นต้น

๔. การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

ศาลปกครองได้มุ่งมั่นในการพัฒนารูปแบบและช่องทางการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาในศาลยุติธรรมให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม อาทิ

๔.๑ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครอง การอำนวยความสะดวกสำหรับประชาชนที่มาขอรับคำปรึกษาด้วยตนเอง การให้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ๑๓๕๕ และทางไปรษณีย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๘,๙๗๙ ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓,๐๒๘ ราย

๔.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของศาลปกครอง โดยการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ การผลิตสารคดี ภาพยนตร์สั้นโดยคัดเลือกคดีที่ประชาชนสนใจและมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครอง

๔.๓ การเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยงานทางปกครอง ศาลปกครองตระหนักว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางปกครองในสังคมประการหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกฎหมายมหาชน หลักกฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีผลการดำเนินงาน อาทิ การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการผ่านทางเว็บไซต์ การจัดอบรมและสัมมนา และการเปิดให้ผู้สนใจเข้าศึกษาดูงานศาลปกครองทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค เป็นต้น

นอกจากนี้ศาลปกครองได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประชาคมศาลปกครององค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ การบรรยายพิเศษภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลปกครอง สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และมหาวิทยาลัยตูลุส ๑ คาปีตอล การจัดการสัมมนาทางวิชาการโดยความร่วมมือกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ และการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ เป็นต้น

ส่วนที่ ๓ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ศาลปกครองใช้แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑ เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา และเพื่อให้ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถเยียวยาความเดือนร้อนเสียหายของคู่กรณีและประชาชน ได้ทันกาลทุกภาคส่วนในสังคมมีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความยุติธรรมของศาลปกครอง จึงประกาศให้ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น “ปีแห่งการพัฒนากระบวนการศาลที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court)” พร้อมทั้งกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ รวม ๓ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง พัฒนาระบบบริหารงานศาลที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน อาทิ

(๑) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ (๒) จัดอัตรากำลังของตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับปริมาณงานคดีของศาลแต่ละแห่ง (๓) ปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการคดี ระบบบริหารสำนวนคดีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และ (๔) ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านกฎหมายและระบบข้อมูลสารสนเทศทุกระบบให้สนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดหมวดหมู่แนวคำวินิจฉัย และคำสั่งให้สามารถสืบค้นได้ง่าย รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน เป็นต้น

ประการที่สอง ยกระดับการให้บริการประชาชนและคู่กรณีผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์

อาทิ (๑) เตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการเข้าสู่ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (๒) พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และ (๓) พัฒนาความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบบริหารจัดการคดี และระบบการสืบค้นข้อมูลที่ปรับปรุงและหรือพัฒนาขึ้นมาให้ตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ศาลปกครองที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ประการที่สาม พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของสำนักงานศาลปกครอง ให้มีประสิทธิภาพ อาทิ (๑) ขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง และภารกิจตามแนวทางและทิศทางของผู้บริหารศาลปกครองให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเน้นการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกด้านที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง (๒) ให้ทุกหน่วยงานทบทวนมาตรฐานการทำงานและยกระดับมาตรฐานการทำงานของแต่ละหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น และเป็นเยี่ยม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบการบริหารจัดการคดีปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครองและระบบสนับสนุนอื่น ๆ รวมทั้งเร่งรัดดำเนินการจัดให้มีระบบการติดตามความเคลื่อนไหวคดีทุกคดีในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดี และการติดตามความเคลื่อนไหวคดีของผู้บริหารศาลและตุลาการศาลปกครองให้สามารถเข้าถึงข้อมูลคดีที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และ (๓) พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับระบบการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ สนองต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และความต้องการของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานศาลปกครอง เป็นต้น

ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ โดยสามารถสรุปได้จากตารางต่อไปนี้

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ลูกหนี้ระยะสั้น

รายได้ค้างรับ

วัสดุคงเหลือ

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

รวมสินทรัพย์

	๒๕๕๙	๒๕๕๘
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๓,๕๐๙,๕๕๑,๗๕๓.๘๖	๓,๒๖๕,๓๘๖,๘๑๘.๔๓
ลูกหนี้ระยะสั้น	๕๘,๖๘๔,๔๔๕.๗๕	๒๐๒,๐๙๓,๒๕๘.๒๓
รายได้ค้างรับ	๑๓,๐๗๒.๐๐	-
วัสดุคงเหลือ	๖,๑๘๖,๓๒๙.๔๐	๖,๔๔๑,๙๙๐.๘๔
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๑,๓๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๖๒๐,๓๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๓,๕๑๕,๗๕๕,๖๐๑.๐๑	๓,๔๗๕,๕๕๒,๓๖๗.๕๐
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	๒,๙๖๕,๘๐๐,๗๗๕.๑๖	๒,๒๑๙,๐๐๙,๓๑๙.๑๘
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๕,๐๘๑,๓๔๐.๕๘	๘,๕๕๘,๕๕๗.๔๔
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๒,๙๗๐,๘๘๒,๑๑๕.๗๔	๒,๒๒๗,๕๖๗,๘๗๖.๖๒
รวมสินทรัพย์	๖,๔๘๖,๖๓๗,๗๑๖.๗๕	๕,๗๐๓,๑๑๐,๒๔๔.๑๒

สำนักงานศาลปกครอง
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น
 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุน
 ระยะสั้น
 เงินรับฝากระยะสั้น
 หนี้สินหมุนเวียนอื่น
 รวมหนี้สินหมุนเวียน

๒๕๕๙
๔๗๘,๙๓๕,๑๘๐.๗๒
๖๙,๖๗๙,๕๖๖.๑๘
๑,๘๘๔,๐๐๔.๒๑
-
๕๕๘,๕๐๘,๗๕๑.๑๑

๒๕๕๘
๘๒,๐๙๐,๓๖๘.๗๙
๙๔,๒๑๗,๗๗๖.๐๙
๒,๕๒๙,๙๐๔.๕๓
๑๐๙.๐๐
๑๗๘,๘๓๘,๑๕๘.๔๑

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว
 เงินรับฝากระยะยาว
 รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน

๓๑,๘๒๕,๘๓๕.๓๓
๒,๕๗๒,๓๒๒,๓๓๙.๐๖
๒,๖๐๔,๑๕๘,๑๗๔.๓๙

๔๓,๓๙๑,๒๔๘.๑๒
๒,๖๐๓,๑๖๒,๑๒๕.๒๒
๒,๖๔๖,๕๕๓,๓๗๓.๓๔

รวมหนี้สิน

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

ทุน
 รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

๓๖,๕๑๖,๐๔๘.๔๒
๓,๓๕๕,๕๖๔,๗๔๒.๘๓
๓,๓๙๑,๙๘๐,๗๙๑.๒๕

๓๖,๕๑๖,๐๔๘.๔๒
๒,๘๔๑,๒๐๒,๖๖๓.๙๕
๒,๘๗๗,๗๑๘,๗๑๒.๓๗

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(หน่วย : บาท)

	๒๕๕๙	๒๕๕๘
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	๒,๘๖๕,๓๓๖,๗๙๗.๑๘	๒,๘๑๗,๖๐๕,๕๑๔.๖๔
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	-	๓๔,๘๓๖,๙๕๙.๔๖
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	๑๒,๑๙๒,๑๑๒.๐๐	๙,๐๓๓,๗๔๗.๑๐
รายได้อื่น	๖๘๘,๓๖๒.๐๐	๓,๗๑๖,๘๑๖.๒๔
รวมรายได้	๒,๘๗๘,๕๒๙,๒๗๑.๑๘	๒,๘๖๕,๑๙๓,๐๑๓.๔๔
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๑,๗๙๑,๗๑๗,๒๕๕.๕๖	๑,๗๔๔,๙๐๒,๓๔๕.๘๑
ค่าบำเหน็จบำนาญ	๖๔,๒๘๑,๒๘๒.๕๔	๔๕,๓๗๒,๔๓๒.๖๑
ค่าตอบแทน	๑,๒๗๙,๖๒๒.๕๐	๑,๑๘๔,๒๓๓.๕๐
ค่าใช้จ่ายสอย	๑๖๙,๙๒๖,๔๒๗.๗๐	๒๒๒,๕๙๓,๔๗๗.๕๒
ค่าวัสดุ	๒๘,๐๕๐,๑๗๒.๙๗	๒๗,๕๑๔,๙๗๒.๙๙
ค่าสาธารณูปโภค	๗๐,๒๙๔,๕๐๙.๒๐	๖๙,๖๘๔,๕๘๙.๔๖
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	๒๒๒,๘๑๑,๒๖๖.๕๐	๑๖๕,๗๔๑,๖๓๙.๑๑
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	๓,๗๐๑,๖๐๒.๘๘	๓,๕๒๔,๒๕๘.๕๗
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	๑๑๕,๐๐๐.๐๐
รวมค่าใช้จ่าย	๒,๓๕๒,๐๖๒,๑๓๙.๘๕	๒,๒๘๐,๖๓๒,๙๔๙.๕๗
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	๕๒๖,๔๖๗,๑๓๑.๓๓	๕๘๔,๕๖๐,๐๖๓.๘๗

ข้อสังเกตของที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๑/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติรับทราบรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๘ เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม แต่ประการใด
